

ONDERWERP

Reactie Zienswijze Ontwerpbesluit Natura2000 activiteit 100352

PROJECTNUMMER

30082654

DATUM

5 februari 2026

ONZE REFERENTIE

67Q4X54TYQNN-1206786327-2993:1

VAN

Arcadis

AAN

Provincie Drenthe; t.a.v. [REDACTED]

KOPIE AAN

[REDACTED]

Shell Netherlands Biogas B.V. (hierna: "Shell"), de rechtsopvolger van Nature Energy Netherlands B.V., heeft op 25-11-2025 een vergunningaanvraag voor een Natura2000 activiteit ingediend. Provincie Drenthe heeft op 9-12-2025 een ontwerpbesluit (hierna: "Ontwerpbesluit") gepubliceerd. Op 8 januari 2026 heeft Milieuvizier Rechtsbijstand, namens coöperatie Mobilisation for the Environment en stichting Mobilisation for the Environment (hierna: "Indiener") een zienswijze op deze Ontwerpbesluit ingediend.

We reageren puntgewijs op de zienswijze van Indiener.

Milieueffectrapportage

1.1 Indiener stelt het volgende: *Het is prematuur om nu al een vergunning voor een Natura 2000-activiteit te verlenen. Er is nog geen MER opgesteld.*

Voor de voorgestelde ontwikkeling is reeds een MER opgesteld. Een notitie Reikwijdte en Detail-Niveau is gepubliceerd op 21-12-2022, het MER is gepubliceerd op 15-05-2025. Op 30-08-2023 heeft de commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie MER) een definitief advies op dit mer gepubliceerd.

In relatie tot het aspect stikstof-uitstoot (en daarmee indirect de Natura 2000 activiteit) heeft de commissie MER geoordeeld dat de emissie van stikstof en bijbehorende maatregelen onvoldoende zeker zijn en heeft geadviseerd het MER aan te vullen met een kwantitatieve onderbouwing van de productie en emissie van ammoniak.

In onderhavige aanvraag voor een Natura-2000 activiteit is deze emissie verder onderbouwd, onder ander op basis van metingen aan andere installaties van Shell in Denemarken. Daarnaast is een gedetailleerde onderbouwing gegeven van de stikstofemissies in de realisatiefase. Dit heeft geleid tot een duidelijk afgebakende raming van stikstofemissies in zowel de voorbereidingsfase als de realisatiefase.

De aanvraag houdt rekening met onzekerheden: de concentratie van ammoniak in mest, en de omzetting van stikstof in meststoffen in ammoniak is afhankelijk van meerder factoren en kan uiteindelijk pas experimenteel vastgesteld worden. De ammoniakemissie van de luchtwassing kan gegarandeerd een concentratie van maximaal 0,7 mg/Nm³ behalen.

Om zeker te stellen dat de ammoniak-concentratie die het uitgangspunt is van deze aanvraag ook werkelijk behaald wordt is een continue meetsysteem als onderdeel van de aanvraag opgenomen. Om zeker te stellen dat de aanvraag niet leidt tot het vergunnen van latente stikstofruimte heeft het bevoegd gezag in de Ontwerpbesluit een rapportage-verplichting opgelegd en daaraan verbonden het recht om vergunde latente ruimte, voor zover dat blijkt uit stikstof-emissie rapportages, ambtshalve in te trekken. Wij zijn daarom van mening dat het advies van de MER-commissie op dit punt voldoende geadresseerd is.

1.2 Indiener stelt daarnaast het volgende: *Gelet op art. 1.3, sub a van de Omgevingswet is de natuur ook onderdeel van het milieu. De onderhavige vergunning ziet daardoor op een onderdeel van de milieubelastende activiteit.*

Een besluit op een aanvraag voor een Natura 2000 activiteit vereist niet een afgerond MER. De MER-verplichting voor geïntegreerde chemische installaties is in het omgevingsbesluit gekoppeld aan een besluit op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit zoals bedoeld in het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL). Een Natura 2000 activiteit is niet een milieubelastende activiteit zoals bedoeld in het besluit activiteiten leefomgeving en het volgt ook niet uit artikel 2 uit de preambule en artikel 2 lid 2 van de MER richtlijn (2011/92/EU). Daarin staat namelijk dat milieueffectbeoordeling geïntegreerd *kan* worden in bestaande procedure(s), maar niet in welke procedures dit *moet*. De Nederlandse staat heeft de beoordeling van milieueffecten geïntegreerd in een procedure voor vergunningverlening voor in dit geval een geïntegreerde chemische installatie zijnde een mestvergister.

1.3 Indiener concludeert vervolgens: *Subsidiar kan het zorgvuldigheidsbeginsel kan zo worden uitgelegd dat de vergunning voor de Natura 2000-activiteit niet kan worden verleend terwijl het MER nog in procedure is. Daarvoor is mede van belang dat het aanhouden van het besluit de initiatiefnemer niet schaaft. De activiteit kan immers hoe dan ook niet worden uitgevoerd voordat het MER is opgesteld en de daarop gebaseerde vergunning voor de milieubelastende activiteit verleend is.*

De Omgevingswet geeft initiatiefnemers de vrijheid om een ontwikkeling waar meerdere toestemmingen voor benodigd zijn te coördineren. Dat is in het geval van deze ontwikkeling wenselijk: Verschillende uitvoerende instanties zijn gemandateerd de aanvragen voor benodigde toestemmingen te beoordelen en er een beslissing op te nemen. Gekozen is de adviezen van de commissie mer op te volgen in de aanvraag voor een oprichtingsvergunning WABO die in behandeling is bij de Omgevingsdienst Groningen (ODG) omdat het advies van de Commissie mer meer aspecten dan alleen stikstof raakt en deze aspecten beter geadresseerd zijn in die aanvraag. Er is daarmee geen sprake van dat het project vergund wordt zonder dat alternatieven volledig zijn meegewogen, de beoordeling van alternatieven in het mer en hun afweging worden volledig meegenomen in het proces van besluitvorming op de aanvraag voor een oprichtingsvergunning WABO.

Het aanhouden van het besluit op de aanvraag voor een Natura2000 vergunning schaaft de initiatiefnemer Shell ontegenzeggelijk wel. Voor een project van deze aard zijn toestemmingen nodig vóór aanvang van het project en deze moeten noodzakelijkerwijs in enige volgorde verleend worden.

Passende beoordeling

2.1 Indiener stelt vast “(..) dat „kleine” deposities niet leiden tot meetbare veranderingen. Daarvoor wordt ter onderbouwing verwezen naar een hoofdstuk 0, dat echter niet in het rapport aanwezig is.”

Dit is correct. De argumentatie dat kleine deposities niet leiden tot meetbare veranderingen staat in hoofdstuk 4 “Ecologische effecten van geringe depositietoenames”. De verwijzing is gecorrigeerd in een nieuwe versie van het rapport.

2.2 Indiener stelt het volgende: “In de passende beoordeling is geen gebruik gemaakt van alle beschikbare adviezen van de Ecologische Autoriteit.”

Wij zijn van mening dat deze adviezen geen toegevoegde waarde hebben in een passende beoordeling. De adviezen van de Ecologische Autoriteit gaan in op de natuurdoelanalyses van de provincies. Deze adviezen bevatten geen nieuwe informatie over de gebieden t.o.v. de natuurdoelanalyses. De natuurdoelanalyses zelf bevatten een groot deel van de informatie over de gebieden die in de passende beoordeling zijn gebruikt, naast informatie uit AERIUS. Omdat de adviezen geen aanvullende objectieve informatie over de gebieden bevatten, en de in de natuurdoelanalyses opgenomen informatie over de staat van instandhouding, drukfactoren en maatregelen bevestigen zijn ze niet gebruikt in de passende beoordeling.

2.3 Indiener geeft aan dat “[het PB] houdt geen rekening met het meest actuele wetenschappelijke onderzoek, waaruit blijkt dat ook kleine bijdrages meetbare veranderingen aan de kwaliteit van habitattypen veroorzaken”. Daarbij verwijst indiener naar een onderzoek van Wamelink et al. 2025.¹

---

¹ W. Wamelink, H. Roelofsen, R. Bobbink, D. te Beest, L. Grabijn, M. Josemans, H. van Dobben, [REDACTED], F. van der Zee. 2025. The Doren project: Improving the response curves of habitat types to nitrogen deposition. Wageningen Environmental Research en B-WARE Research Centre (ISSN 1566-7197).

De data in dit rapport (en een voorganger daarvan uit 2021) mogen niet gezien worden als dosis-effectrelaties die een verband geven tussen de verandering in depositie en de reactie van de vegetatie daarop. De curves waren opgesteld door een verband te leggen tussen vegetatieplots uit de EVA-database en gemodelleerde stikstofdepositie voor de Atlantische regio. Het zijn dus geen metingen van de respons van een vegetatie op een specifieke locatie bij veranderende depositieniveaus. Dit is door de ecologische autoriteit in diverse adviezen (met name die voor Gelderse gebieden) ook duidelijk aangegeven. Bovendien zijn de responscurven dermate grof dat de zeer geringe depositieveranderingen als gevolg van dit project niet kunnen worden afgelezen.

2.4 Daarnaast stelt Indiener dat geen onderbouwing is gegeven voor een concrete grens waaronder deposities niet significant zouden zijn. Dit is ook niet het doel van een Passende Beoordeling. De Passende Beoordeling beoordeelt of de berekende effecten van een specifiek project, in dit geval het project Mestvergister Coevorden van Shell, significante gevolgen kunnen hebben op de natuurlijke kenmerken van specifieke Natura 2000 gebieden en daarmee op hun instandhoudingsdoelstellingen.

Naar ons oordeel hebben we hiermee aangetoond dat de standpunten van Indiener, met uitzondering van punt 2.1 geen grond hebben. Ik voeg een herziene Passende Beoordeling bij deze brief en betoog dat de Ontwerpbeschikking gehandhaafd moet worden.